

Mestersége kémiatanár – Dancsó Éva

Bemutakozás

Dancsó Éva vagyok. Pestszentlőrincen élek. Hároméves korom óta nem változott a lakáscímem. Itt jártam általános iskolába. A kőbányai I. László Gimnáziumban érettségiztem (ma Szent László Gimnázium). Az eredeti diplomámat a BME Vegyészmérnöki Karán szereztem. Férjem Dr. Dancsó András vegyészmérnök. Három gyermekünk és (egyelőre) két unokánk van. 27 éve tanárként dolgozom.

Milyen diák volt? Voltak például csínytevései, kapott-e intőket?

Erre a kérdésre nem tudok semmi izgalmasat válaszolni. Unalmas, szorgalmas diák voltam.

Miért választotta a tanári pályát? Miért éppen a kémia tantárgyat választotta?

Már hetedikes koromban eldől, hogy a kémiáról fog szólni az életem. Akkoriban nem ilyen anyagszerkezeti megalapozással tanultuk a kémiát. Hetedikes koromban szeptember végén egy kérdéssel fordultam a kémiatanárnőmhöz, amelyre ő azt válaszolta, hogy jelen tudásomat figyelembe véve, nem tudja megválaszolni a kérdést. Ez még a sötét, internet, sőt PC előtti időkben volt, így azután elmentem a kerületi Szabó Ervin gyermekkönyvtárba. Megkerestem a polcokon a kémiakönyveket. Láttam, hogy másfél méter. Eldöntöttem, hogy ezt mihamarabb el kell olvasnom. Se az előtt, se az óta nem olvastam olyan megszállottsággal. Karácsonykor már tudtam a választ a kérdésemre, és még sok, az olvasás során felmerült kérdésre is, és azt is tudtam, hogy vegyész leszek. Innen már csak egy kanyar a kémiatanárság.

Milyen tervekkel vágott neki a pedagógusi pályának? Mennyiben valósultak meg ezek?

Amikor én felvételiztem, matematikából, fizikából és kémiából kellett felvételi vizsgát tenni. Ezekből a tantárgyakból jártam előkészítőre. Egy fizikai probléma megoldása során az egyik társam olyan ismereteket használt, amelyek a számomra teljesen ismeretlenek voltak. Pedig mindig megtanultam a legkisebb apró betűs részeket is, mert annyira érdekelt a dolog. Megkérdeztem, hogy ezt honnan tudja. Azt válaszolta, hogy ők tanulták ezt a tanítási órán. Teljesen elképedtem, hogy akkor én vajon miért nem tanultam. Amikor tanítani kezdtem, ez gyakran eszembe jutott, és azt tűztem ki célul, hogy az én érdeklődő diákjaim soha ne tehessék föl ezt a kérdést. Máig is azon vagyok, hogy teljesítsem ezt a célt (is).

Volt-e az életében tanárpéldakép, aki nagy hatással volt önre?

Legnagyobb hatással a gimnáziumi matematikatanárom, Gál József tanár úr volt rám. A mi osztályunkban ismeretlen volt az a nézet, hogy a matek unalmas, nehezen tanulható tantárgy. Mindig nagyon jó hangulatú órákat tartott. Nagyon megdolgoztatott minket, és nagyon jól magyarázott. Pedig akkor még igencsak pályakezdő volt, de szerintem ő tanárnak született. Akkoriban a férfiakat egy-két évvel egyetem után visszahívták néhány hónapos katonai szolgálatra. Valóságos gyász ütötte föl a fejét az osztályban, amikor megtudtuk, hogy fél évre helyettesítő tanárt kapunk, mert Gál tanár úr katona lesz.

Az egyetemen több igazán kiváló, óriási tudású és széles műveltségű professzorunk volt, akik nagyszerű előadásokat tartottak. Szántai Csaba, Lempert Károly, Varsányi György, Lásztity Radomir és még jó néhány rendkívüli egyéniség közül is kiemelkedett Meisel Tibor professzor úr. Az ő előadásai ünneppé tették a napunkat.

Mit gondol, mitől jó egy kémiaóra?

Minden tanítási óra akkor jó, ha jó hangulatú, és intenzív munkát igényel a diákoktól, és fejleszt a gondolkodásukat.

Ön szerint milyen a „jó” gyerek?

Én legjobban azokkal a diákokkal tudok dolgozni, akik nagyon érdeklődőek, és elkötelezettek valami iránt. Nem kell, hogy feltétlenül a kémia legyen az. Az egyik régi diákom nyolcadikos korában teljes hegedűversenyeket volt képes végigjátszani nagyszerűen. Ma sikeres startup céget vezet. A másik gyönyörűen rajzolt. Ma gyógyszerészeket

tanít kémiára, és kutat a SE-n. Aki kamaszkorában nagyon szeretné megismerni a világot, és el tudja kötelezni magát valami mellett kemény munkával, azt könnyű tanítani bármire, és már sínen van. Tudja a legfontosabb dolgokat. Tudja, hogyan kell valamit jól csinálni. Lehet, hogy felnőttként egészen más lesz a hivatása, de már ismeri az utat.

Akivel csak megtörténnek a dolgok a gimnáziumi évek alatt, annak még sok fontos dolgot el kell sajátítania. Neki sokkal nehezebb segíteni. Ez igazi kihívás egy tanárnak.

Van kedvenc anyaga vagy kedvenc kísérlete? Miért éppen az?

A tizedikes szerves kémia anyagot kedvelem a legjobban. Azt szeretem benne, hogy a kevésbé érdeklődő diákok számára is könnyen érdekessé tehető, mert olyan sok a kapcsolata a mindennapi élettel.

Ha csak egyetlen (vagy néhány) kémiaórát tarthatna, arra milyen témát választana?

Összegyűjteném azokat az ismereteket, amelyek elengedhetetlenek az egészség megőrzéséhez és ahhoz, hogy diákjaim ne essenek áldozatául áltudományos maszlagoknak.

Volt-e olyan pillanat vagy esemény a pályáján, amit különösen emlékezetesnek tart?

Nem pillanatok, hanem évek. Úgy 10-15 évvel ezelőtt valóságos kegyelmi állapot volt jellemző a munkánkra. Két rendkívül érdeklődő fiatalembert iszonyúan érdekelt a preparatív szerves kémia. Mindhármunknak rengeteg erőnk volt, és szinte minden délután szerves vegyületeket „főztünk” a vegyi fülkében. Megtanulták az összes fontos műveletet, ami a vegyületek előállításához, elválasztásához, tisztításához szükséges. Ma mindketten preparatív szerves kémikusok.

Rajtuk kívül még nagyon sok tehetséges diákkal dolgozhattam, és ez nagy élvezetet és sok emlékezetes pillanatot okozott, de terjedelmi okok miatt nem tudom leírni.

Hogyan látja a kémiaoktatás jelenlegi helyzetét?

Igazság szerint az egész oktatás, és benne a kémia tanításának helyzete is problematikus. Szívem szerint a 7-10. évfolyamon sokkal kevesebb tananyagot tanítanék, ha megtehetném. Azt a keveset viszont egészen

más módszerekkel. Sokkal nagyobb hangsúlyt fektetnék a gondolkodás fejlesztésére és a tanulói önállóságra. Nem csak a legjobbakéra, hanem valamennyi diákéra. A tananyag oroszlánrészét csak a fakultáción tanítanám a jelenleginél sokkal nagyobb faktos óraszámban, és szívem szerint némileg korszerűsíteném is a középiskolában oktatandó ismereteket.

Mivel foglalkozik legszívesebben, amikor éppen nem dolgozik? Mit osztana meg a munkáján kívüli életéből?

Amikor nem dolgozom, akkor az unokáimmal való játék okozza a legtöbb örömet.

Amikor a fiataloknak éppen nincs szükségük rám, nyelvtanulással, sporttal, társastáncsal, olvasással, zenével foglalkozom szívesen.

Mit tanácsolna a kezdő tanároknak, vagy azoknak, akik tanári pályára készülnek?

Módszertani tanácsokat nem osztogatnék, mert egészen más tárgyi, társadalmi és informatikai környezetben tanítok most, mint a pályám kezdetén. A fiatalokra is más kihívások várnak majd a pályájuk során, mint amire mi „kőbaltások” fölkészíthetnénk őket. Az viszont fontos, hogy szeressék a diákokat, és az ő érdekeiket tartsák szem előtt. No és persze olyan tantárgyat tanítsanak, ami iránt maguk is rendkívüli módon érdeklődnek. Az élethosszig tanulás egy tanár életében is elengedhetetlen.

Milyen tervei vannak az elkövetkezendő évekre?

Most van egy nagyon aranyos 11. évfolyamos faktos és egy kilencedikes érdeklődő csoportom. Több igazi tehetség is van közöttük, akiknek az útját még szeretném egyengetni. A többi csoportomban is nagyon kedves diákokat taníthatok. Azon vagyok, hogy megszeressék a kémiát. Ezen a tanéven kívül már csak két évig dolgozom. Tudatosan készülök a nyugdíjas évekre. Bár az utolsó, de mégis egy fontos életszakasz. Ahhoz, hogy szépen és hasznosan teljen, ezt is ugyanúgy tervezni kell és készülni rá, mint az élet korábbi szakaszaira.